

Hodnocení diplomové práce Umění v Terezíně – Terezín v umění bac. Lenky Buchtové.

Diplomantka předkládá práci komponovanou ze tří částí, první orientovanou na prezentaci pojmu „Terezín“, následuje „Umění v Terezíně“ a „Terezín v umění“ plus didaktický pandán „Terezín ve výuce českého jazyka a literatury“.

V části první naznačeny zrod, příčiny i historie zášti vůči onomu „lidu bez vlasti“, důraz položen zejména na důsledky pocházející z ideologie nacistické či z programu nacionálního socialismu, tedy na události cca od počátku 30. let minulého století („*Německo ať povstane – Židovstvo ať pojde*“, s. 6), pozornost dále věnována proměně terezínské pevnosti v ghetto a koncentrační tábor (r. 1942) a životním podmínkám v něm.

Následující kapitola je již věnována jednomu z terezínských zázraků – řečeno pouze s mírnou nadsázkou – , tedy „umělecké“ nebo „tvůrčí“ atmosféře či přesněji činnosti literární a dramatické, cennému a vzácnému uměleckému svědectví rodícímu se přímo v podmínkách ghetta zásluhou autorů buď již relativně známých a renomovaných (K. Fleischmann, O. Weiss, H. G. Adler), buď teprve v terezínském klimatu se konstitujících (P. Kien, O. Reich). Dílčí pozornost autorka věnuje též nepřehlédnutelnému časopisu Vedem a „dětské opeře“ Brundibár (autory H. Krása a A. Hoffmeister), pasus je ukončen zmínkou o kabaretiérovi a pianistovi K. Švenkovi (Schwenkovi).

Část třetí – Terezín v umění – možno též nazvat (slovy autorky) „knihy napsané přeživšími“ (s. 25), zde diplomantka prezentuje autobiografické (údajně) texty F. R. Krause (nar. 1903), H. Bořkovcové (1927), D. Hillarové (1928), předkládající sugestivní i subjektivní (jak lze předpokládat dle pohlaví i věku tvůrců) výpovědi o okolnostech, podmínkách atd. života (i milostného) v ghettu.

Oceňuji velmi autorčinu připravenost k teoretickému zpracování tématu, některá čísla odborné literatury považuji za „nepřekročitelná“ (D. Hodrová, J. Holý, L. Doležel, V. Běhounek v Kytici, 1947, J. Vohryzek, S. Rimmon – Kenan, L. Pavlát), oceňuji též rozlohu četby primární, zejména však autorčinu sílu (či vůli?) kráčet touto cestou – nesnadným tématem – aspoň relativně suverénně.

V části první jsem nepřehlédl jistá zjednodušení, do jisté míry „školometický“ úvod: „takto to bylo, a basta!“, upřednostnil bych spíš jisté, byť „studentské“ zadumání nad příčinami, původem atd. oné „odvěké“ (?) nenávisti vůči

jisté rase, možná méně razantní či příliš náhlý rozběh proti ideologii nacionálního socialismu, možná aspoň kratičký záblesk ohlédnutí se do časů minulých, uvědomuji si však zároveň, že současné mezinárodní dění zřejmě příliš k meditacím a hlubším úvahám nemusí inspirovat.

Oceňuji poctivost a čistotu záměru diplomantky představit autory a jejich texty, z nichž některé mohly uvíznout v její duši hlouběji a někteří (autoři) jí mohli být setsakramentsky blízcí. Oceňuji též jistou zralost interpretace událostí až hrozivých při vědomí, že jakékoliv setkání se svědectvím z těchto prostor a z této doby může působit depresivně. Až potud tedy plusy a chvála, ale...

Nemohu přehlédnout téměř dvě desítky pravopisných „faulů“, někdy přímo ataků na pravidla stylistiky, užívání interpunkce, tvarů vztažných zájmen atd., počínaje prohlášením, „že jsem diplomovou práci **vypracoval** samostatně...“, od stránky páté do padesáté těch bezchybných není mnoho. Rád bych to přičetl diplomantčinu zaujetí při zpracovávání náročného tématu, přesto...

Z tohoto důvodu jsem se rozhodl s přihlédnutím k výše napsanému navrhnout hodnotit předloženou diplomovou práci **ještě** jako velmi dobrou.

V Plzni 2. 5. 2023

Jiří Staněk
oponent

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
J. Staněk